# EVOLUŢIA LEGISLAŢIEI SILVICE DIN BUCOVINA (III)

OVIDIU BÂTĂ

## Entwicklung der Forstgesetzgebung in der Bukowina* (III)

*(Zusammenfassung)*

Veröffentlicht in „Allgemeines Reichs-Gesetz- und Regierungsblatt für das Kaiserthum Oesterreich", LXXII. Stück, am 14. Dezember 1852, trat das Forstgesetz mit dem 1. Januar 1853 für alle Kronländer des Kaiserreiches in Kraft. Es war das erste moderne Forstgesetz, das auch Rumänisch geschrieben und in der Bukowina verwendet wurde. Eine grosse Aufmerksamkeit wird im Text des Gesetzes der Erhaltung und dem Schutz der Wälder geschenkt. Besondere Massnahmen weisen auf die Vorbeugung der Schäden hin, die durch Wind, Brände, Schädlinge, Weiden, unerlaubtes Schneiden der Bäume, Grenzüberschreitung usw. erfolgten. Die Waldbesitzer waren verpflichtet, die Überwachung der Wälder durch Anstellung von technischem Forstpersonal zu sichern. Die Behörden waren verpflichtet, die gesetzwidrigen Taten gegen die Forstwaldungen zu untersuchen und die gültigen Personen zu strafen. Zu jener Zeit hatte das Forstgesetz einen vorwiegend ökologischen Charakter und sein Hauptzweck war, die Wälder und die Umwelt in der Bukowina zu erhalten.

**Schlüsselwörter und -ausdrücke:** Wald, Waldfonds, Verteidigung, Erhaltung, Aufforstung, Sicherheit, Waldbesitzer, politische Behörden, technisches Forstpersonal.

## LEGEA SILVICĂ DIN 1852

În prima jumătate a secolului al XIX-lea, în Bucovina era în vigoare *Orânduiala de pădure*, considerată, în felul ei şi pentru timpul acela, o „capodoperă a solicitudinii părinteşti din partea suveranului [Iosif al II-lea, n. n. – O. B.] şi a înţelepciunii sale"[1], regulament silvic care a fost pus în aplicare „[...] numai în economia pădurilor statului şi Fondului Bisericesc. Alţi proprietari de păduri ori nu-l cunoşteau, ori nu urmau acestui regulament"[2].

* Traducere: Ştefăniţa-Mihaela Ungureanu.

[1] Eugen Guzman, *Silvicultura şi industria silvică*, în vol. *Geschichte der österreichischen Land- und Forstwirtschaft und ihrer Industrien 1848–1898. Suplementband. I. und II. Hälfte*, Wien, Commissionsverlag Moritz Perles, 1901, p. 105.

[2] *Ibidem.*



BDD-A32617 © 2012 Institutul „Bucovina" al Academiei Române
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.42 (2026-11-16 16:55:42 UTC)

Principiile de politică şi cultură a pădurilor cuprinse în *Orânduiala de pădure*, lege extrem de avansată pentru acele timpuri, au constituit, după trei sferturi de veac, baza Legii silvice din anul 1852. Ideile avansate din domeniul economiei forestiere pe care s-a bazat *Orânduiala* – oprirea devastărilor, interzicerea relativă a lăzuirilor, limitarea şi planificarea exploatărilor, normele de cultură şi tăiere, obligaţia de a angaja personal de specialitate la conducerea gospodăriei silvice, sancţionarea delictelor – s-au menţinut, în bună parte, şi le regăsim în legislaţia silvică ulterioară.

Cu titlul de *Lege de păduri s. selbe*, legea cu nr. 250 s-a publicat, în ediţie germană, în „Allgemeines Reichs-Gesetz- und Regierungsblatt für das Kaiserthum Oesterreich" [„Foaia legilor imperiale"], din 14 decembrie 1852, fascicula LXXII, în ediţie româno-germană, în 19 ianuarie 1853, şi a intrat în vigoare începând cu 1 ianuarie 1853 în toate ţările Imperiului Habsburgic.

Legea silvică din 1852 a fost prima lege silvică modernă, făcută în acord cu noile puncte de vedere ale economiei politice, scrisă şi în limba română (cu chirilice), care s-a aplicat în Bucovina şi, în general, în teritoriile locuite de români[3].

Considerată, la timpul respectiv, ca „baza constituţiunii mai noi agrare a pădurilor'[4], Legea silvică din 1852 era privită ca una dintre cele mai bune, „cu toate că şi ea era defectuoasă şi contestată din multe părţi"[5]. Menită să formeze temeiul gospodăriei silvice, aplicarea ei a întârziat[6] sau, după cum spunea Eugen Guzman, consilier silvic al Direcţiunii Bunurilor Fondului Religionar gr.-or. bucovinean în Cernăuţi, „De creat s-a creat, de aplicare însă nici vorbă"[7].

Cu toate părţile bune ale acestei legi, prevederile ei au fost greu de aplicat. În lipsa personalului tehnic specializat, autorităţile administrative erau în situaţia de a nu putea pune în aplicare prevederile legii, o parte considerabilă din normele legislative – „mai ales cele prin care proprietarul de păduri era supus, în privinţa gestiunii, unui control din partea statului"[8] – rămânând literă moartă.

Problema angajării de organe forestiere politice se impunea tot mai mult, în unele provincii ale Monarhiei având loc o serie de încercări de organizare. În 1871 a fost numit pentru Bucovina un inspector silvic al ţării, care avea toate prerogativele privitoare la silvicultură. În acelaşi an au fost angajaţi şi pentru celelalte provincii ale Monarhiei astfel de inspectori. Treptat, după anii 1875, 1897 şi 1898, când s-au emis alte reglementări, numărul cadrelor tehnice a crescut. În 1898, personalul silvic consta din: un inspector silvic, 2 comisari de inspecţie

[3] Vasile Sabău, *Evoluţia economiei forestiere în România. Regimul juridic. Normele de ocrotire, exploatare şi cultură a pădurilor*, Bucureşti, Publicaţiile Societăţii „Progresul Silvic", 1946, p. 299.

[4] Eugen Guzman, *op. cit.*, p. 106.

[5] *Ibidem.*

[6] *Averile bisericeşti din Bucovina*, Mitropolia Bucovinei, Administraţia Fondului Bisericesc, Cernăuţi, Editura Mitropoliei Bucovinei, 1939, p. 27.

[7] Eugen G

[8] *Ibidem.*

BDD-A32617 © 2012 Institutul „Bucovina" al Academiei Române
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.42 (2026-11-16 16:55:42 UTC)

(comisari silvici clasa I), 2 ajutori de inspecție (comisari silvici de inspecție clasa II), 7 brigadieri silvici[9]. Creşterea numărului personalului silvic şi o serie de reglementări, instrucțiuni şi norme ulterioare au făcut ca Legea silvică să nu mai fie „[...] mai mult literă moartă, ci dispozițiunile ei, consacrate utilității publice, să se aplice în măsură din ce în ce mai eficace"[10].

În cadrul acestei legi, o atenție deosebită se acorda apărării şi conservării pădurilor, îndeosebi a celor situate în stațiuni extreme şi periclitate – terenuri cu alunecări, cu grohotişuri şi pante mari, cu soluri superficiale şi expuse eroziunii, cu exces de umiditate, sărături etc. În pădurile situate la altitudini mari se preconizau tăierile grădinărite, iar pe terenurile cu grohotişuri tăierile rase erau oprite. Suprafețele exploatate trebuiau reîmpădurite cât mai grabnic. Se limita defrişarea pădurilor, în sensul că terenul forestier nu se putea ceda culturii agricole fără o autorizație specială. Măsuri speciale se prevedeau pentru prevenirea pagubelor cauzate de vânt, incendii, insecte, păşunat, adunarea litierei, facerea de frunzare, tăieri de arbori în delict, încălcări de hotare etc. Proprietarii de păduri erau obligați să îşi organizeze paza şi supravegherea pădurilor, inclusiv prin angajarea de personal tehnic silvic care trebuia să depună un jurământ special prin care se obliga să respecte acest regim. Autoritățile polițieneşti erau obligate ca, pe baza denunțurilor primite referitoare la acte îndreptate asupra vegetației forestiere, să facă anchete, să identifice şi să pedepsească pe cei vinovați.

Erau considerate delicte şi se pedepseau conform procedurii prevăzute de *Codul penal* o serie de fapte comise fără ştirea şi învoirea proprietarului: vătămarea arborilor bătrâni şi tineri; adunarea uscăturilor şi doborâturilor; distrugerea sau smulgerea puieților, tăierea nuielelor; însuşirea cojii de pe arborii căzuți, dezgroparea rădăcinilor, tăierea cracilor, vârfurilor, ruperea frunzelor; colectarea sucurilor copacilor, răşinii, bureților, fructelor de pădure, rădăcinilor etc.; ridicarea turbei, a pământului, lutului, pietrişului şi a altor substanțe minerale, scoaterea de brazde înierbate; adunarea litierei, buruienilor, ierbii, muşchiului; păşunatul vitelor în păduri străine, introducerea în pădure a unui număr mai mare de vite şi de alte categorii decât cele permise de lege, nerespectarea terenurilor destinate păşunatului; formarea de drumuri şi cărări noi, utilizarea altor drumuri în pădure decât cele destinate anume, conducerea apelor în pădurile vecine, înființarea de cărbunării; întârzierea în pădure fără autorizarea personalului silvic.

Legea silvică din 1852 a fost una dintre primele legi din Europa care s-au ocupat mai insistent de latura imaterială a funcțiilor pădurii – „Pentru acele timpuri, legea a avut un pronunțat caracter ecologic şi conservativ al pădurilor şi cadrului natural din această zonă"[11] –, căutând să reformeze bazele gospodăriei silvice după principii moderne de cultură şi de conservare a pădurilor.

[9] *Ibidem*.

[10] *Ibidem*, p. 108.

[11] Radu Ic[illegible]tura Ceres, 1988, p. 199.

BDD-A32617 © 2012 Institutul „Bucovina" al Academiei Române
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.42 (2026-11-16 16:55:42 UTC)

Legea silvică austriacă din 1852 a rămas în vigoare în Bucovina până la 17 iunie 1923, când se abrogă şi se aplică Codul silvic român din 1910, care s-a extins şi generalizat în toate pădurile din toată România[12].

În acest tom al „Analelor Bucovinei" publicăm *Patenta împărătească din 3 decembrie 1852*, după „Allgemeines Reichs-Gesetz- und Regierungsblatt für das Kaiserthum Oesterreich" [„Foaia legilor imperiale"], fascicula LXXII, emisă şi trimisă în ediţie germană în 14 decembrie 1852, în ediţie româno-germană în 19 ianuarie 1853, urmărind să introducem în circuitul ştiinţific un document care prezintă importanţă pentru cunoaşterea evoluţiei legislaţiei silvice şi a gospodăririi pădurilor din Bucovina sub stăpânirea austriacă.

În pregătirea pentru tipar a textului, transliterat după textul scris în româneşte cu chirilice, am respectat normele ortografice şi de punctuaţie stabilite de Academia Română, străduindu-ne totuşi să păstrăm, cât mai mult cu putinţă, regionalismele şi formele fonetice regionale, specifice graiului bucovinean. Intervenţiile noastre în text şi asupra aparatului critic, acolo unde acestea s-au impus, sunt marcate prin paranteze pătrate. Explicarea ştiinţifică a regionalismelor din graiul bucovinean se face de către noi, după lucrările lexicografice actuale de referinţă.

## 250.
## *Patenta împărătească din 3 decembrie 1852*,

pentru Austria de Jos şi de Sus, Salzburg, Styria, Carinthia, Carniolia, Gorița, Gradiska, Istria, Triest, Tirol şi Voralberg, Boemia, Moravia, Silezia, Galiţia cu Cracovia şi Bucovina, prin care pentru aceste ţări se publică o nouă lege de păduri şi se pune în aplicare începând de la 1 ianuarie 1853.

Noi Francisc Iosif I, din graţia lui Dumnezeu împărat al Austriei, rege al Ungariei şi Boemiei, rege al Lombardiei şi Veneţiei, al Dalmaţiei, Croaţiei, Slavoniei, Galiţiei, Lodomeriei şi Iliriei, rege al Ierusalimului etc., [...] ş.a. ş.a.

Fiind lemnele un articol de valoare în toate împrejurările vieţii, asigurarea câtimei[13] celei necesare de lemne a impus totdeauna Guvernului îndatorirea de a îngriji de un apărământ special al proprietăţii, conservării şi culturii pădurilor şi plantaţiilor de lemne prin anumite legi şi regulamente, care sunt trecute în diversele legi de păduri publicate pentru diferite ţări ale Imperiului nostru.

Luând aminte că aceste singuratice legi de păduri nu mai corespund împrejurărilor ce s-au schimbat, după ce am ascultat pe miniştrii noştri şi pe Consiliul nostru Imperial, am aflat cu cale a promulga această *Lege de păduri* pentru următoarele ţări, anume: pentru arhiducatul Austria de Jos şi de Sus, ducatul

[12] *Ibidem*,
[13] [*Câtime* olum.]

BDD-A32617 © 2012 Institutul „Bucovina" al Academiei Române
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.42 (2026-11-16 16:55:42 UTC)

Salzburg, ducatul Styria, ducatul Carinthia, ducatul Carniolia, comitatul princiar Goriția şi Gradiska, comitatul de margine Istria, cetatea Triest cu ținutul ei, comitatul princiar Tirol şi Voralberg, regatul Boemia, comitatul de margine Moravia, ducatul Silezia de Sus şi de Jos, regatul Galiția şi Lodomeria cu ducatul Auschwitz şi Zator şi cu marele ducat Cracovia şi pentru ducatul Bucovina. Intrând această lege în activitate, vor ieşi din valoare toate prescriptele de poliția de păduri ce au fost până acum în anumite țări.

Activitatea acestei legi va începe la 1 ianuarie 1853 şi, precât declară pe unele legi fapte penale, se va aplica şi la cercetările ce se află urzite şi la cazuri întâmplate mai înainte, dacă acestea din urmă nu ar urma a se trata mai aspru după această lege decât după prescriptele de mai înainte.

## LEGE DE PĂDURI S. SELBE

### Secțiunea I

### Despre economia pădurilor

§ 1.

Pădurile se împart:

a) în păduri imperiale, adică păduri ale statului şi cele care se administrează direct de către autoritățile statului;
b) în păduri comunale, adică păduri şi plantații de lemne, care sunt ale comunelor urbane şi rurale; apoi
c) în păduri private, adică păduri ale cetățenilor, apoi ale diferitelor ordine monahale, ale mănăstirilor, ale prebendelor[14] şi fundațiilor, în fine ale acelor comuniuni constituite pe baza dreptului privat.

§ 2.

Fără de concesiune, niciun fond de pădure nu se poate întrebuința pentru alte scopuri decât pentru cultura de lemne. Concesiunea pentru aceasta, la pădurile imperiale (§ 1 a) se va putea da după constatarea cu de-amăruntul a autorităților politice şi după examinarea tuturor interesaților numai de către ministerele însărcinate cu aceste treburi, şi unde vor fi motive strategice sau de apărare, numai cu aprobarea Ministerului de Război.

La pădurile comunale (§ 1 b) şi la cele private (§ 1 c), acordarea unei atari[15] concesiuni va compete[16] autorităților de prefectură, care întâi vor asculta pe înşişi

[14] [*Prebendă*, *prebende*, s. f., (înv.) venit (fix) acordat în trecut unui cleric catolic din Transilvania, mai ales unui canonic.]

[15] [*Atare*, (înv.) *atari*, a., astfel de...]

[16] [*Compe*... tea să facă ceva. *Competa*, vb. I, (

BDD-A32617 © 2012 Institutul „Bucovina" al Academiei Române
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.42 (2026-11-16 16:55:42 UTC)

proprietarii, apoi pe cei care au pretenții legale asupra pădurii de care e vorba, și vor decide dacă din motive publice concesiunea se poate da sau nu. Când la aceste tratări se vor opune alte persoane cu obiecții de drept privat, prefectura îl va îndrepta pe proprietarul de pădure care cere concesiunea la judecătorul civil ordinar, ca să-și caute acolo dreptul său. Până ce nu va ieși decizia despre aceasta, nu se va putea face nicio schimbare stricătoare stării pădurii.

Cel ce de capul său va folosi fondul de pădure pentru alte scopuri, se va pedepsi cu un florin până la 5 florini m. c. de un jug[17] din Austria de Jos.

Părțile respective ale pădurii se vor planta iarăși cu pădure după cum va fi de trebuință și într-un termen corespunzător, care se va fixa în urma deciziei experților; neplantându-se acele locuri din nou cu pădure în termenul fixat, pedeapsa se va repeta.

§ 3.

La pădurile imperiale și comunale (§ 1 a și b), părțile de păduri tăiate de curând se vor aduce iarăși în starea lor cu lemne cel mult în termen de cinci ani.

Din tăieturile mai vechi se va planta cu pădure pe tot anul partea corespunzătoare numărului de ani de tăiere și creșterea la loc a unei păduri.

La păduri particulare (§ 1 c), sub condițiile § 20, se vor putea acorda, după împrejurări, și termene mai lungi, dacă nu s-a dat cuiva concesiunea de a cultiva o parte din acest pământ.

Neîmplinirea acestui prescript se va pedepsi ca și întrebuințarea cea de capul său a fondului de pădure spre alte scopuri și omisa replantarea cu lemne se va pune la cale cu forța, conform § 2.

§ 4.

Nicio pădure nu se va putea devasta, adică nu se va putea trata astfel ca silvicultura ulterioară să fie periclitată sau să devină cu desăvârșire imposibilă. Silvicultura ulterioară fiind periclitată, devastarea pădurii se va pedepsi ca și întrebuințarea arbitrară a locului de pădure spre alte scopuri și ca și omiterea replantării, iar replantarea se va efectua în același mod, cu forța. Făcându-se însă silvicultura de tot imposibilă în viitor, atunci pedeapsa se poate urca până la 10 florini m. c. de un jug din Austria de Jos.

§ 5.

O tratare a pădurii prin care pădurea vecinului se expune evident pericolului unei stricăciuni făcută de vânt, este oprită. Îndeosebi acolo unde s-ar ivi un astfel de pericol prin tăierea totală a unei părți de pădure, se va lăsa o fâșie de pădure netăiată, lată de cel puțin 20 de stânjeni vienezi[18], o așa numită manta de pădure

[17] [*Jug*, *iugăr*, *joch*, (germ.) unitate de măsură pentru suprafețe, cunoscut și ca *pogon*, egal cu 0,5754 ha.]

[18] [*Stânjer* ducerii sistemului metric, egală cu 1

BDD-A32617 © 2012 Institutul „Bucovina" al Academiei Române
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.42 (2026-11-16 16:55:42 UTC)

sau de vânt, până atunci când pădurea învecinată va ajunge în stare de a se tăia. Fâșia cea netăiată se va putea numai curăța, adică tăia pe ales.

§ 6.

Pe pământul care dezgolindu-se de tot în postăți[19] late s-ar sufla ușor de vânt, precum și în regiuni prăpăstioase și foarte înalte, pădurile se vor tăia numai în fâșii înguste și îndată se vor planta la loc cu arbori tineri. Pădurile de la marginea superioară a vegetației silvice se vor exploata numai prin tăietură ca de rărire sau ca de ales.

§ 7.

Pe malurile apelor mai mari, dacă malurile nu sunt formate din stânci, apoi la poalele munților, unde pământul ușor se poate nărui, lemnul se va putea exploata numai când pământul nu va fi periclitat prin exploatare, iar tăierea pădurii din rădăcină se va încuviința numai atunci când surparea pământului pricinuită prin aceasta va fi asigurată îndată ca să nu se poată întinde mai departe.

§ 8.

Încălcarea dispozițiilor cuprinse în precedentele §§ 5, 6 și 7 se va pedepsi cu 20 până la 200 de florini m. c. Dauna cauzată altora prin aceasta va trebui să o despăgubească vinovatul.

§ 9.

Pădurile, cărora le sunt impuse servituți silvice, nu numai se vor conserva ci se vor și exploata cu stăruință după regulile silvice.

Modul și mărimea folosirii acestor păduri se hotărăște în planul de exploatare fixat după acest principiu la cererea îndreptățitului sau a însărcinatului. Planul se va fixa, la cererea unuia sau altuia, de către prefectură sau, nefiind în țară prefectură, de către autoritatea politică inferioară numai după ascultarea celor două părți și pe baza unui proiect redactat și examinat de experți imparțiali.

Dacă, în general sau cu ocazia aceasta, se va vedea că îndreptățitul și însărcinatul nu se învoiesc între ei asupra întrebuințării unei servituți, iar servitutea nu e contestată, atunci decizia compete autorităților politice numite mai sus.

§ 10.

Păscătoarea n-are să se facă în părțile de păduri destinate pentru reîntinerire, în care vitele păscând ar putea fi stricăcioase plantației deja existente sau celei ce s-ar semăna și în celelalte părți ale pădurii n-are să se sloboadă mai multe vite decât vor putea afla acolo hrană.

Părțile de pădure ce se vor păstra vor face, la pădurile de deal, cel puțin o a șasea parte, iar la pădurile mijlocii și la cele de șes cel puțin o a cincea parte din toată suprafața pădurii.

[19] [*Postat*

BDD-A32617 © 2012 Institutul „Bucovina" al Academiei Române
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.42 (2026-11-16 16:55:42 UTC)

Proprietarii de păduri şi cei îndreptăţiţi la păscătorii vor pune păstori sau vor îngriji în alt mod corespunzător ca să reţină vitele de la locurile de cruţate; apoi, pe cât va fi cu putinţă, vitele n-au să se pască risipite câte una ci împreună.

Având în vedere locurile de păstrat şi alte împrejurări, vitele se vor mâna în pădure pe căi înconjurătoare.

§ 11.

Frunza căzută la pământ şi muşchiul se vor putea strânge numai cu greble de lemn şi grebla nu va intra adânc ca să nu răscolească şi adune şi pământul. Buruieni sălbatice, afine, crengi de mătură, corciuri şi alte asemene plante, care se întrebuinţează ca material de îngrăşământ, se vor tăia cu luare-aminte, cruţându-se mlădiţele de copaci ce se află între ele.

În părţile unde se taie pădurea spre curăţire, nu este permis a strânge frunza căzută. Asemenea şi în părţile unde se întinereşte pădurea, dacă prin aceasta s-ar periclita creşterea lemnelor la loc.

§ 12.

Materialul de aşternut are să se strângă, unde este obicinuit aceasta, mai cu seamă în tăietură. De la copacii tăiaţi se va putea lua întreaga crengime, de la cei încă netăiaţi, însă destinaţi pentru tăiere, se vor putea lua numai cele din jos două părţi din trei. Arborii ce nu sunt destinaţi spre tăiere nu se vor curăţi de crengi în tăietură nicidecum. Afară de tăietură, se vor putea curăţi lemnele numai ca a de a treia parte de crengile cele mai tari.

Crenguţele mai slabe aflate între crengile mari au să rămână.

La arborii care nu sunt destinaţi a fi curând tăiaţi se va putea face curăţirea crengilor numai din luna august până la sfârşitul lui martie, însă nicidecum în puterea iernii; pentru aceasta este interzisă folosirea de tălpiţe de fier.

§ 13.

Frunza căzută se va putea aduna pe acelaşi loc cel mult la fiecare trei ani o dată şi nicidecum nu se va putea extinde deodată şi la căzătura de pe pământ şi la crengi. Dacă va găsi cu cale proprietarul, se pot folosi şi surcelele ca material de îngrăşământ.

§ 14.

Conform dispoziţiilor cuprinse în §§ 9 până la 13, proprietarii pădurilor încărcate cu servituţi silvice vor asigna[20] îndreptăţiţilor lemnele şi materialul de aşternut anunţându-se la timp amăsurat[21] şi vor prevedea locurile de păstrare cu

[20] [*Asigna*, *asignez*, vb., (tr., ieşit din uz) a destina unui scop anumit, a fixa, a determina, a aloca. *Asignare*, *asignări*, s. f., (rar) atribuire, destinare.]

[21] [*Amăsu*[illegible]*ss*, adj. şi prep., conform, potrivit

BDD-A32617 © 2012 Institutul „Bucovina" al Academiei Române
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.42 (2026-11-16 16:55:42 UTC)

anumite semne. Ziua şi locul când şi unde se asignează lemnele sau frunzările, precum şi separarea prin semne a părților de cruțat, se vor face cunoscute, celor ce au dreptul la ele, cum se cade de către proprietari prin capii comunităților.

Spre a asigna, după acest termen, lemne sau frunza căzută în cuprinsul locului supus servituții relative, proprietarii de păduri vor fi obligați numai atunci când evenimente neprevăzute vor reclama necesitatea.

§ 15.

Asignarea lemnului va consta, la copaci stătători mai mari, în însemnarea lor cu aşa-numita sămință de pădure; – la copacii şi tufanii nu aşa tari va consta dintr-o explicare cu amăruntul şi o semnătură ca de exemplu a lemnului ce se poate tăia; – la lemnele adunate în cumuli şi la cele de răritură, însemnarea va consta din arătarea lemnului la fața locului; – apoi la tişături[22], precum şi la lemne răsturnate de vânt sau căzute jos, va consta din indicarea locurilor unde se află aceste lemne.

§ 16.

Acolo unde se cere păstrarea pădurii tinere ce creşte, se vor tăia lemnele toamna sau iarna pe nea, şi îndată după tăiere se vor încărca şi căra.

Lemnele se pot tăia şi primăvara şi vara, însă atunci, cel mult înainte de începutul primăverii următoare, vor trebui scoase din pădure.

Lemnele tăiate în zeamă şi pe timpul înfrunzirii, afară de tufani şi de crengi, se vor decoji peste tot sau fâşii-fâşii, se vor crăpa sau se vor toca imediat; lemnul tăiat după ce a căzut frunza se va curma tot aşa, deşi nu îndată, însă cel puțin înainte de a încolți frunza.

Când se curmă arborii, butucii să nu se lase prea înalți. La tăiere, curățire şi încărcare se va îngriji ca nu cumva să se vătămeze lemnele de pe lături şi cele tinere. Toate acestea se vor considera şi la adunarea frunzei căzute, care se va căra din pădure cel mult la trei luni după ce au fost strânse. Aceste dispoziții au să se reamintească îndreptățiților când li se asignează lemnul şi frunzătura.

§ 17.

Toate productele silvice au să se scoată din pădure pe căile, canalele sau cărările cele umblate sau corespunzătoare, pe care le va arăta proprietarul pădurii. Mai încolo, proprietarul poate pretinde ca lemnele curmate, înainte de a fi scoase din pădure, să se însemne de către el însuşi sau de către pădurarii lui, apoi ca cei ce au dreptul la productele pădurii să îngrijească a avea biletul cu asignațiuni asupra productelor silvice ce li se cuvin, bilet pe care să îl prezinte la cerere când duc lemnele, şi ca îndreptățiții să adeverească cum că au perceput partea lor.

Proprietarul pădurii va dispune liber peste productele de pădure pe care cel ce are dreptul la ele nu le va scoate în termenul stabilit şi nu a ascultat de somația proprietarului, care i-a mai pus un termen nou cel mult de 14 zile.

[22] [*Tişătu*

BDD-A32617 © 2012 Institutul „Bucovina" al Academiei Române
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.42 (2026-11-16 16:55:42 UTC)

§ 18.

Asupra nedumeririlor, cusururilor şi pricinilor care s-ar ivi în păduri care sunt încărcate cu servituţi, în privinţa aplicării dispoziţiilor cuprinse mai sus, vor decide oficiile politice, rămânând exclusă calea civilă.

Proprietarii de păduri care vor contraveni acestor dispoziţii şi în contra respectivelor orânduiri ale oficiilor politice, se vor pedepsi pentru fiecare caz cu o amendă de la 20 până la 200 de florini m. c., pe care o va decide autoritatea politică.

Contravenţiile îndreptăţiţilor se vor considera şi pedepsi ca prevaricări[23] de pădure (§§ 60, 61, 62).

§ 19.

Dacă siguranţa persoanelor, a averii statului şi a averii private va cere neapărat o tratare deosebită a pădurilor spre a le apăra de lavine[24], surpături de stânci, izbituri de pietre, alunecări de pământ etc., aceasta se va putea dispune din partea statului, şi atunci pădurea din partea respectivă se va închide. Închiderea constă în descrierea mai cu de-amăruntul şi se vor asigura, precât va fi cu putinţă, tratări silvice speciale. Susţinându-se reclamaţii de indemnizare din atari măsuri, ele se vor trata conform legilor existente.

Persoanele cărora li se va încredinţa administrarea pădurilor închise se vor jura că vor îndeplini îndatoririle lor şi se vor face responsabili pentru tratarea specială a pădurii.

§ 20.

Închiderea unei păduri se va decreta de prefectură sau unde nu e prefectură de către autorităţile politice inferioare la cererea comunităţii locale sau a celor interesaţi întru aceasta sau la arătarea unui funcţionar public, apoi şi pe baza unei constatări făcute de vreo comisie specială.

La constatarea comisională se vor coopta primarii comunelor, toţi cei interesaţi, precum şi experţii necesari. Servituţiile zăcătoare pe pădurile închise în acest fel se vor opri cu totul, după cum vor cere împrejurările.

Precum pădurile se pot închide, aşa se vor putea ele şi elibera de închidere, urmându-se aceeaşi procedură ca şi la decretarea acesteia.

§ 21.

Pădurile comunităţilor, de regulă, nu se vor putea împărţi. Dacă totuşi împărţirea lor, în cazuri excepţionale, ar deveni trebuinţă urgentă sau ar oferi

[23] [*Prevaricaţiune, prevaricaţiuni*, s. f. (livr.) abatere de la îndatoririle de serviciu; abuz, delict comis de un funcţionar aflat în exerciţiul funcţiunii. Trădare a cauzei, a intereselor cuiva. *Prevarica, prevarichez*, vb. (livr.; intr.) a contraveni prin rea credinţă, abuz, fraudă etc. de la obligaţiile de serviciu.]

[24] [*Lavină*

BDD-A32617 © 2012 Institutul „Bucovina" al Academiei Române
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.42 (2026-11-16 16:55:42 UTC)

avantaje care nu contrazic îngrijirea generală pentru conservarea pădurilor, încuviințarea în toate cazurile acestea se va acorda de autoritatea provincială.

În privința celorlalte împărțiri de pădure vor decide legile despre parcelarea și comasarea pădurilor.

§ 22.

Pentru ca dispozițiile legale referitoare la exploatarea pădurilor să fie cu acuratețe observate în orice privință, proprietarii pădurilor de o mărime mai însemnată, care se va determina de autoritatea provincială după referințele speciale, vor pune silvicultori experți, pe care și autoritatea provincială i-a recunoscut că sunt apți pentru aceasta.

Asupra recunoașterii aptitudinii, prescriptele existente rămân în vigoare. Având în vedere § 23, oricine este în drept să denunțe autorității politice despre aplicarea nelegală și fără concesiune la întrebuințarea fondului de pădure spre alte scopuri, despre omisiunea replantării, despre devastarea și tratarea necorespunzătoare a pădurii (§§ 2, 3, 4, 5, 6 și 7).

§ 23.

Autoritățile politice vor supraveghea peste tot exploatarea tuturor pădurilor din districtele lor.

Asupra cazurilor aduse de oricine la cunoștința lor conform § 22, ele vor chema pe cei interesați și pe cei pricepuți și nepărtinitori, apoi fiind vorba de păduri private, chemând și pe proprietarii pădurilor vecine sau pe împuterniciții lor, vor constata cazul și vor decide.

Spesele comisiei se vor suporta de către denunțații aflați vinovați, iar la denunțări și acuze nemotivate le vor suporta cei ce au acuzat fără dovadă.

Când părțile nu se vor putea înțelege asupra desdăunării[25] evaluate de experți (§ 8), vor îndruma constatarea acesteia prin judecătorie.

Secțiunea II

**Despre transportul produselor de pădure**

§ 24.

Fiecare proprietar de pădure este obligat să îngăduie aducerea peste locurile sale a productelor silvice, care altfel nu s-ar putea scoate din pădure și transporta mai departe din pădure nicidecum sau numai cu cheltuieli foarte mari. Aceasta însă se va face cu cea mai mare cruțare; asemenea și posesorul pădurii va trebui să

[25] [*Desdău*] ...gubire. *Desdăuna*, *desdăunez*, vb. I.

BDD-A32617 © 2012 Institutul „Bucovina" al Academiei Române
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.42 (2026-11-16 16:55:42 UTC)

desdăuneze deplin pe proprietarul fondului pentru stricăciunea ce s-ar produce prin aceasta.

Asupra necesității aducerii lemnului peste locuri străine va hotărî autoritatea politică inferioară, după ce va asculta părțile şi experții, şi va lua, totodată, şi dispozițiile provizorii asupra desdăunării.

Dacă părțile nu se mulțumesc cu aceasta, vor putea recurge la instanțele politice superioare (§ 77).

În scopul fixării sumelor de desdăunare litigioase, părțile neputându-se înțelege pe cale administrativă, vor îndruma constatarea prin judecătorie. Aducerea lemnului însă nu se va putea opri, odată ce suma provizoriu fixată va fi depusă.

§ 25.

Spre a putea înființa orice fel de canale sau urme (pe pământ, pe gheață, pe zăpadă, pe apă) sau altă maşinărie de scos lemne peste drumurile sau apele publice prin sate, lângă sau peste clădirile străine, concesiunea aceasta se va cere totdeauna de la prefectură, care o va acorda după ascultarea experților.

§ 26.

Scoaterea lemnelor pe apă în jos dezlegate sau legate în plute, precum şi înființarea construcțiilor de scoatere a lemnelor pe apă, are nevoie de încuviințarea specială. Această încuviințare o dă prefectura, iar în țările unde nu există prefecturi o va da guvernul provincial, fără a mai cerceta dacă această cale de apă va trece prin unul sau prin mai multe cercuri ale aceleiaşi prefecturi. Autoritatea va da concesiunea cel mult pe trei ani.

Dacă această construcție va trece prin mai multe prefecturi, atunci concesiunea va compete Guvernului țării; când construcția ar trece prin mai multe țări sau când dreptul de a se folosi de dânsa s-ar cere pe mai mult de trei ani, încuviințarea concesiunii revine Ministerului de Interne.

Când pentru a scoate lemnele ar fi neapărată trebuință a se folosi de ape private, se va proceda conform § 24.

§ 27.

Oricine poate cere încuviințarea scoaterii lemnului pe apă şi înființarea construcțiilor de scoatere.

Când vreo atare concesiune de scoatere existentă deja va da cuiva dreptul de a se folosi numai singur de o atare cale de apă, atunci, pe cât va ține vechea concesiune, fără acordul lui nu se va putea da nimănui dreptul de a se folosi de aceeaşi cale de apă. Cu toate acestea, cel ce are un astfel de drept este obligat la următoarele dispoziții în privința întreprinderii lemnelor de scos sau a scoaterii împreună cu ale sale, apoi în privinta constructiilor de apărare si a stricăciunilor produse prin p

BDD-A32617 © 2012 Institutul „Bucovina" al Academiei Române
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.42 (2026-11-16 16:55:42 UTC)

§ 28.

Cererile pentru încuviințarea trecerilor noi sau pentru înnoirea drepturilor de trecere expirate deja, au să arate cu acuratețe timpul când și locul de unde și până unde se face trecerea pe apă, precum și felul și cantitatea acestor lemne.

Cererile pentru încuviințarea înființării construcțiilor de trecere au să indice locul și scopul înființării și au să expună în desene și descrieri alăturate proiectata întocmire a construcțiilor; de asemenea, vor arăta raportul lor față de toată împrejurimea, precum și față de celelalte clădiri și construcții de apă existente deja pe apa de trecere.

§ 29.

Atât cererile pentru concesiuni noi sau pentru înnoirea dreptului expirat de trecere, precum și cele pentru încuviințarea înființării construcțiilor de scoatere, se vor publica imediat prin autoritățile politice în acele comunități prin al căror ținut trece calea de apă sau asupra cărora construcții de trecere s-ar extinde efectul.

Eventualele concurențe apărute, fiind vorba numai de încuviințarea trecerilor pe anul curent, au să se îndrume până în 14 zile, de alta însă până în termen de șase săptămâni. După trecerea acestui termen, autoritățile politice vor întreprinde necesarele cercetări comisionale la fața locului, chemând de față comunele respective, pe toți vecinii, pe alți interesați la aceasta și experți și, pe baza acestor constatări sau pe baza referințelor ce sunt cunoscute, vor da decizia.

§ 30.

Încuviințarea trecerii sau pentru construirea clădirilor de scoatere, fiind admisibile conform § 27, are să se refuze numai unde acestea apar împreunate cu mari pericole, unde ele ar face necesar înlăturarea altor stabilimente deja existente, care din considerente publice sunt de aceeași sau de mai mare importanță și nu se pot strămuta nicidecum în alt loc sau unde acestea probabil ar cauza stricăciuni pe care întreprinzătorii nu le vor putea restitui.

Cerând mai mulți aceeași trecere sau construirea unei clădiri de trecere în același sau aproape în același loc și recunoscându-se treceri sau construcții de trecere ca admisibile, se va stărui pentru o înțelegere de bună voie între concurenți.

Dacă nu se poate face nicio învoială în termenul stabilit de autoritățile politice, atunci decid acestea sau, după împrejurări, Ministerul de Interne (§ 26).

Referitor la expropriațiile necesare pentru construirea unei treceri, vor fi aplicabile în această privință legile existente.

§ 31.

O trecere recunoscută ca admisibilă, asupra căreia nu s-au putut înțelege de bună voie mai mulți concurenți între ei sau se va împărți astfel că fiecărui petent i se va acorda un termen special de trecere sau, nefiind aceasta posibil, se va ceda trecerea pe distanțele necesare totdeauna aceluia care are să scoată cea mai prețioasă canti

BDD-A32617 © 2012 Institutul „Bucovina" al Academiei Române
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.42 (2026-11-16 16:55:42 UTC)

Fiind cantitățile de lemne egal valoroase, preferința se va da celui ce deja a pornit trecerea; fiind vorba de construcție de tot nouă, aceluia care voieşte să folosească trecerea pe o distanță mai mare.

Cei exclusiv îndreptățiți la trecere sunt însă obligați a lua asupra lor, dacă vor cere ceilalți concurenți, şi lemnele lor pe lângă prețul local sau de a scoate împreună cu ale sale pe lângă o indemnizare corespunzătoare, numai dacă prin aceasta nu se împiedică scoaterea lemnelor lor proprii. Neputându-se scoate împreună în acest mod lemnele tuturor concurenților de treceri, preferința se va da aceluia ale cărui lemne sunt mai aproape de lemnele întreprinzătorului de scoatere.

§ 32.

Încuviințarea pentru înființarea unei construcții de scoatere, dacă mai mulți voiesc să construiască în acelaşi sau aproape de acelaşi loc şi nu se poate face între ei o învoială, se va da aceluia dintre ei care are să scoată cantitatea cea mai valoroasă de lemne. Când lemnele vor fi de aceeaşi valoare, preferința se va da aceluia ce scoate lemne de timp mai îndelungat pe această apă.

Fiecare încuviințare pentru o construcție de scoatere este legată de condiția ca întreprinzătorul, pentru o rebonificare cuviincioasă, să lase pe toți aceia care vor primi încuviințarea de trecere ca să se folosească de construcțiile sale.

§ 33.

Fiecare construcție nouă de trecere se va întocmi în aşa fel ca prin ea să nu se împiedice trecerile încuviințate deja şi ca să nu se stingherească funcționarea altor asemenea construcții existente deja.

Construcțiile de trecere înființate deja vor trebui cedate spre utilizare întreprinzătorilor noi de trecere, dacă vor cere aceasta, însă numai în măsura în care nu vor fi ele proprietatea unor subiecte exclusiv îndreptățite la scoatere şi proprietarii nu vor fi împiedicați în folosirea proprie a acestora.

Dacă proprietarul nu mai voieşte a le ține în stare bună, le va vinde sau le va arenda, şi când nu se va mai folosi de ele deloc, le va dărâma cu totul.

§ 34.

Fiecare întreprinzător de trecere este obligat, în măsura în care oficiul politic va socoti necesar, a asigura prin construcții întăritoare malurile apelor, edificiile şi construcțiile de trecere care sunt amenințate prin trecători. La spesele pentru construcțiile întăritoare, care au să se execute nu numai din cauza trecătorii, ci în general contra dăunării prin ape, va contribui proporțional întreprinderea de trecere. Dauna care se poate demonstra că s-a pricinuit numai prin trecere, precum şi dauna ce se produce la construcțiile întăritoare, se va indemniza de către întreprinzători. Stricăciunile ce nu s-au produs prin trecere se vor suporta de către întreprinzători şi de către cei pi[illegible]ceasta, se vor

BDD-A32617 © 2012 Institutul „Bucovina" al Academiei Române
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.42 (2026-11-16 16:55:42 UTC)

suporta în părți egale. În fine, pentru daunele care s-ar fi fost produs şi fără de erugă[26], întreprinzătorii nu vor presta nicio recompensă.

§ 35.

Dacă deschiderea unei erugi pentru plutire sau înființarea unei construcții de trecere va cere anumite dispoziții în privința apelor folosite pentru construcții hidraulice, ele se vor face prin respectarea legilor speciale. Asupra aşezării lemnelor ce sunt a se pluti va decide oficiul politic.

§ 36.

Conform dispozițiilor cuprinse în paragrafele de față şi cu privire la toate împrejurările de alta relevante, se va acorda sau se va refuza încuviințarea pentru trecere sau construirea binelor de trecere. Pe mai mult decât 30 ani nu se va da nicio licență de a deschide erugă de trecere, şi între aceste limite extreme se va fixa durata licenței, luând în considerare şi spesele ce vor fi necesare pentru construire.

§ 37.

Drept garanție pentru împlinirea condițiilor legate de încuviințarea de a deschide o atare erugă sau de a face anexe la ea, îndeosebi în privința indemnizărilor, se va putea cere de la întreprinzători o cauțiune, pe care o va determina autoritatea politică, după ce se va înțelege cu cei interesați şi cu experții competenți (§ 42).

§ 38.

Lemnele ce au să se treacă pe apă, afară de despicăturile şi tufanii de foc, au să se prevadă cu un semn care are să se comunice şi să se aducă la publica cunoştință de oficiul politic. La despicăturile şi tufanii de foc se va înlocui semnul, indicându-se lungimea.

§ 39.

Lucrătorilor la cei ce au dreptul de a deschide erugă nu li se va putea interzice de a trece peste pământuri străine de-a lungul apelor unde lucrează la înființarea trecerii. Proprietarilor de pământuri însă li se va indemniza dauna ce se va produce prin aceasta.

§ 40.

După fiecare terminare a unei treceri, întreprinzătorul va înştiința numaidecât autoritatea politică. Aceasta va chema îndată pe toți cei interesați de a anunța eventualele daune până în 14 zile, dacă n-au făcut ei aceasta deja anterior. Pentru daunele anunțate după expirarea acestui termen, întreprinzătorul trecerii nu va mai răspunde.

[26] [*I(e)rug* ă.]

BDD-A32617 © 2012 Institutul „Bucovina" al Academiei Române
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.42 (2026-11-16 16:55:42 UTC)

§ 41.

Contravențiile contra acestor dispoziții stabilite pentru scoaterea lemnului și construirea binelor de trecere, se vor pedepsi conform daunelor pricinuite prin aceasta, și anume: la daune mai neînsemnate, cu arest de la o zi până la trei săptămâni sau cu 5 până la 100 florini; la daune mai considerabile cu arest de la 3 săptămâni până la 3 luni sau cu bani de la 100 până la 500 de florini sau și cu pierderea licenței de trecere. Afară de aceasta, contravenienții vor avea să indemnizeze și toate daunele pricinuite prin aceasta.

§ 42.

La comisiile necesare în privința întreprinderilor de trecere și a construirii binelor de trecere, se vor căuta totdeauna experți imparțiali. Aceștia au să se pronunțe asupra valorii lemnelor ce au să se treacă, asupra speselor necesare pentru aceasta, asupra indemnizării pentru folosirea binelor de trecere, asupra construcțiilor de apărare, asupra indemnizărilor, precum și asupra felului și mărimea cauțiunii (§§ 31, 32, 33, 34, 37, 39, 40 și 77).

Când interesații nu vor fi mulțumiți cu sentința experților în privința valorii lemnelor ce au să se întreprindă spre trecere, în privința indemnizării amăsurate pentru împreuna trecere și pentru folosirea binelor de trecere, apoi în privința indemnizărilor ce au să se presteze și asupra cauțiunii, și dacă nu se poate ajunge la o înțelegere în această privință, atunci sumele evaluate se vor asigura bine și părțile se vor trimite la calea civilă.

Dispozițiile autorităților politice în privința exercitării trecerii vor trebui respectate de toți.

§ 43.

Capii comunităților și autoritățile politice sunt obligați a da ajutor întreprinzătorilor de treceri spre a-și recăpăta lemnele pe care le-a mânat unda apei.

Secțiunea III

## Despre arderile în pădure și stricăciunile insectelor

§ 44.

Aflându-se cineva cu foc și cu obiecte periculoase de foc în păduri și la marginea lor, se cere ca să fie cu cea mai strânsă luare aminte.

Când din neglijarea acestei precauții sau din altă vină se întâmplă daune de foc, vinovatul e dator a restitui dauna astfel pricinuită și poate fi pedepsit, dacă nu este a se aplica legea penală generală, după împrejurări, cu amendă de 5 până la 40 de florini m

BDD-A32617 © 2012 Institutul „Bucovina" al Academiei Române
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.42 (2026-11-16 16:55:42 UTC)

§ 45.

Oricine va da în pădure sau la marginea ei de un foc părăsit şi nestins, este obligat să-l stingă după putință. Oricine observă un incendiu de pădure îl va aduce la cunoştința locuitorilor casei celei mai apropiate în direcția unde duce drumul său. Aceşti locuitori sunt obligați să facă imediat arătare despre aceasta la primarul comunal cel mai apropiat şi la proprietarului pădurii sau la pădurarii lui. Omisiunea arătării incendiului de pădure se va pedepsi cu 5 până la 15 florini m. c. sau cu arest de la una până la 3 zile.

§ 46.

Toate cătunele învecinate pot fi chemate de posesorii pădurii, de pădurarii lui sau de primari spre a stinge focul. Oamenii chemați astfel au să alerge imediat la locul incendiului cu unelte de stins trebuincioase, precum: cângi, securi, lopeți, cârlige, vase de apă ş. a. şi vor da acolo tot ajutorul ce va fi cu putință. Primarii şi pădurarii vor însoți oamenii la locul de stingere.

Conducerea stingerii revine pădurarului cel mai mare ce se află la fața locului sau, în lipsa prezenței unui atare pădurar, primarului comunei în ale cărei hotare s-a iscat incendiul pădurii sau locțiitorului acestuia.

§ 47.

Celui ce conduce stingerea se vor supune cu toții necondiționat, întru toate câte dispune spre stingerea focului.

Ceilalți primari şi pădurari vor menține ordinea între oamenii chemați la stins şi vor îndemna la executarea măsurilor luate spre stingerea focului. După stingerea focului, locul incendiului se va mai păzi încă o zi sau două sau, după trebuință, chiar şi mai multe zile. Pentru aceasta se vor desemna oamenii care să rămână să privegheze.

§ 48.

Primarii care vor omite chemarea satelor de primprejur la stingerea focului, se vor pedepsi cu 5 până la 50 de florini m. c.; persoanele care fără motiv suficient nu se supun chemării de a alerga la foc, se vor pedepsi cu 5 până la 15 florini m. c. sau cu arest de una până la 3 zile.

§ 49.

Stricăciunile produse în proprietatea altuia prin măsurile luate în scopul stingerii focului se vor desdăuna de aceia în folosul cărora s-a întreprins stingerea focului, afară numai când însuşi păgubaşul, prin măsurile respective, ar fi fost ferit de daune mai mari.

Dacă autoritatea cercetătoare nu va putea constata dauna cauzată prin încălcarea prescriptelor asupra măsurilor preventive în contra incendiilor, păgubaşii vor cere const

BDD-A32617 © 2012 Institutul „Bucovina" al Academiei Române
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.42 (2026-11-16 16:55:42 UTC)

§ 50.

Se va avea totdeauna mare luare aminte la stricăciunile ce le fac insectele de pădure.

Proprietarii pădurilor sau personalul lor care văd astfel de stricăciuni, precum şi că mijloacele aplicate în contra nu sunt suficiente şi este de temut că răul se va întinde şi în păduri învecinate, sunt obligaţi să facă imediat arătare la autorităţile politice, sub pedeapsă de la 5 până la 50 de florini. De altfel, oricine are dreptul de a face o astfel de arătare.

§ 51.

Autoritatea politică, ajutată de experţi, va lua în considerare imediat dacă şi care măsuri trebuie luate împotriva stricăciunilor făcute de insecte şi va dispune grabnic cele trebuincioase, după ce mai întâi vor fi fost ascultaţi proprietarii de păduri cei interesaţi şi pădurarii lor. Toţi proprietarii ale căror păduri ar putea fi în pericol, sunt obligaţi să dea ajutor şi trebuie să se supună necondiţionat ordinelor autorităţii politice, care, în astfel de caz, va putea lua şi măsuri coercitive. Cheltuielile se vor suporta de către proprietarii pădurilor cei interesaţi, proporţional cu partea de pădure ce cade asupra lor.

Secţiunea IV

## Despre apărarea pădurilor

§ 52.

Spre ajutorarea personalului pentru exploatarea pădurilor (§ 22) se va aplica şi personal corespunzător de pază şi supraveghere, în număr conform obiceiului ţării.

Ivindu-se în privinţa aceasta îndoieli şi obstacole, autoritatea provincială, în caz de consideraţii publice, va lua dispoziţia necesară, având în vedere toate împrejurările.

Tot personalul pentru serviciul de administrare şi apărare a pădurilor va depune înaintea autorităţilor politice jurământul de îndeplinire a îndatoririlor, totdeauna când se numeşte din partea statului sau a comunităţilor; când personalul se numeşte din partea privaţilor, se va jura numai atunci când aceştia din urmă, voind a se bucura şi ei de foloasele împreunate cu aceasta, o vor cere apriat[27].

Formula jurământului este cuprinsă în formularul alăturat A.

[27] [*Apriat*,

BDD-A32617 © 2012 Institutul „Bucovina" al Academiei Române
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.42 (2026-11-16 16:55:42 UTC)

§ 53.

Personalul jurat după § 52 pentru serviciul de apărare al pădurilor se va considera ca strajă publică, se va bucura, în privința aceasta, de toate drepturile întemeiate în legi care se cuvin persoanelor dregătorești și străjilor civile, și va avea dreptul de a purta în serviciu armele obișnuite. Oricine este dator să se supună ordinelor lui date în timpul serviciului.

§ 54.

Personalul silvicultor se va folosi de arme numai în cazul apărării legitime. Pentru a fi cunoscut și respectat ca strajă publică, personalul va purta în timpul serviciului uniforma prescrisă sau cel puțin se va distinge prin pălărie sau șapcă sau printr-o legătură la braț, semne care s-au adus la cunoștință publică în tot districtul.

§ 55.

Personalul silvicultor care a depus jurământul oficial este obligat să îndepărteze din pădure pe oricine vor găsi în pădure afară de drumurile publice, dacă prezența acestuia în pădure poate duce la periclitări ale siguranței publice sau ale proprietății pădurii.

Găsindu-se cineva în pădure afară de drumurile publice cu unelte în mână, de care se folosesc oamenii spre a căra sau spre a aduna productele de pădure (topoare, fierăstrău, unelte de mână de orice fel etc.) și neputând posesorul lor justifica pentru care scop le poartă cu sine, i se vor confisca uneltele și se vor da la fondul săracilor din acel loc.

§ 56.

De la cel ce va fi găsit în pădure și va fi bănuit că a comis un delict silvic, se vor putea confisca productele silvice suspecte aflate la el.

§ 57.

Cei ce vor fi prinși la comiterea delictului sau persoanele necunoscute, bănuite de a fi comis delictul, se vor aresta; persoane cunoscute prinse în astfel de împrejurări se vor aresta numai atunci când se vor opune pădurarilor, îi înjură sau vor pune mâna pe dânșii, apoi dacă ele nu au domiciliu fix sau au comis delicte foarte însemnate.

Persoanele arestate se vor preda imediat la autoritatea competentă.

§ 58.

Când cel prins la comiterea faptei va fugi, el va putea fi urmărit și în afara pădurii și prod

BDD-A32617 © 2012 Institutul „Bucovina" al Academiei Române
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.42 (2026-11-16 16:55:42 UTC)

## Secțiunea V

## Despre contravențiile în contra siguranței și proprietății de pădure, despre autoritățile destinate spre cercetarea și pedepsirea lor, precum și a tuturor celorlalte contravenții însemnate în această patentă și despre procedura ce are să se țină în privința aceasta

§ 59.

Acele violări ale siguranței proprietății de pădure care sunt prevăzute în legea penală generală, se vor judeca după această lege.

§ 60.

Pe lângă contravențiile beneficiaților silvici (§ 18) și pe lângă faptele și omisiunile neiertate, indicate în §§ 44 până la 51, se vor considera și pedepsi ca delicte silvice și următoarele fapte, dacă legea penală generală nu este aplicabilă și asupra lor și dacă ele sunt săvârșite fără consimțirea proprietarului pădurii sau a locțiitorului lui sau sunt în contra condițiilor stabilite:

1. Strângerea lemnului răsturnat, căzut sau putred.
2. Ciocârtirea arborilor și tufanilor mai mici, găurirea lor, tăierea de urme de suit, suirea pe ele cu mâțe de fier, dăunarea prin ducerea mai departe de lemne și pietre, tocarea și ciopârțirea lor și despuierea lor de scoarță.
3. Luarea scoarței lemnelor căzute la pământ, dezgroparea rădăcinilor de copaci, scoaterea butucilor, tăierea și ruperea vârfurilor, crengilor, mlădițelor, precum și ruperea frunzelor.
4. Dezgroparea, tăierea sau smulgerea și orice altă stricăciune făcută copăceilor tineri și tufelor, adunarea de nuiele pentru mături, vergi, bețe, cercuri și a altor feluri mici de lemnărie.
5. Strângerea sucurilor din copaci (rășină, terpentină[28] etc.), strângerea fructelor de pădure (sămânță de copaci, poame pădurețe, bobițe ș. a.), de bureți și putregai sau iască, precum și săparea după rădăcini.
6. Strângerea nepermisă a materialului de așternut de orice fel (frunze, surcele, buruieni, mușchi etc.), îndeosebi strângerea acestora cu furci și greble de fier; luarea de pământ, lut, turbă, pietre, gips și a altor materii minerale, scoaterea brazdelor cu iarbă, cosirea, tăierea și smulgerea ierbii de pădure, a buruienilor și altor plante care nu sunt plante ale culturii silvice.
7. Rămânerea în pădure contra ordinului expres al pădurarilor (§ 55), formarea drumurilor și cărărilor noi și folosirea celor părăsite, înființarea de urme pentru a căra lemnele pe ele, conducerea apelor în pădurile vecine, înființarea de cărbunării și orice altă folosire a fondului de pădure.

[28] [*Terebentină*, *terebentine*, s. f., lichid incolor, cu miros pătrunzător, obținut prin distilarea rășinilor de conif... ...*ină* s. f., *terpentin* s. n.]

BDD-A32617 © 2012 Institutul „Bucovina" al Academiei Române
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.42 (2026-11-16 16:55:42 UTC)

8. Mânarea nepermisă a vitelor în păduri străine în genere, apoi mânarea unui număr mai mare de vite de altă categorie sau clasă, folosirea păscătorii de pădure în alte locuri şi la alt timp decât o admite aceasta licența.

§ 61.

Cel ce adună lemne răsturnate de vânt sau căzute, fără a avea dreptul sau fără încuviințare sau contra condițiilor stabilite, va putea fi constrâns la părăsirea lemnelor strânse deja; uneltele şi instrumentele luate cu sine în mod neiertat vor ajunge la fondul săracilor din locul unde s-a comis faptul pasibil de pedeapsă. În cazuri de recidivă, se va pedepsi cu arest de la una până la 3 zile.

§ 62.

Când nu vor avea să se aplice prescriptele penale generale sau dispozițiile §§ 44 până la 51, apoi ale § 61, faptele declarate în § 60 ca delicte silvice, deci şi contravențiile beneficiaților silvici (§ 18), se vor pedepsi, în conformitate cu raportul între circumstanțele atenuante şi cele agravante, cu o simplă mustrare sau cu arest de una până la 14 zile sau cu o amendă de 5 până la 50 de florini m. c.

§ 63.

De se vor mâna vite fără îndreptățire în pădurile altora sau intrând ele acolo din lipsă de supraveghere, proprietarul pădurii sau pădurarul lui, de regulă (§ 65), nu are dreptul să le ucidă. El le poate însă scoate afară cu forță amăsurată sau, dacă el prin aceasta a suferit pagubă, are dreptul de a opri ca ipotecă atâtea capete de vite câte ajung spre despăgubirea lui. Păstorul ce va fi cu vitele se poate obliga să le scoată afară numaidecât.

§ 64.

Proprietarul pădurii sau locțiitorul lui se va înțelege şi împăca în termen de 8 zile cu proprietarul vitelor sechestrate sau odată cu denunțarea infracțiunii comise la autoritatea competentă pentru aceasta (§ 68) despre fapta penală comisă prin mânarea vitelor va aduce şi cererea de despăgubire; în cazul contrar, el va trebui să înapoieze vitele sechestrate. În dauna ce are a se despăgubi se vor socoti şi cheltuielile pricinuite prin sechestrarea şi ținerea vitelor sechestrate (îndeosebi plata oamenilor chemați şi trebuincioşi la prinderea vitelor ş. a.).

Vitele sechestrate trebuie însă şi atunci înapoiate, când proprietarul lor acordă o cauțiune amăsurată. Dacă proprietarul vitelor sechestrate nu este cunoscut sau dacă nu s-a comis nicio infracțiune penală, în acest caz păgubaşul va înainta cererea lui de despăgubire la judele civil.

§ 65.

Când caprele, oile, porcii şi păsările domestice nu se vor putea prinde spre a se ține de ama[illegible]în vedere când

BDD-A32617 © 2012 Institutul „Bucovina" al Academiei Române
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.42 (2026-11-16 16:55:42 UTC)

se va pedepsi prevaricatorul[29]. Vita împuşcată se va lăsa la faţa locului pentru proprietarul ei.

§ 66.

Dacă vitele, în mod dovedit numai, prin ascunderea lor într-o pădure învecinată au putut fi scăpate de un pericol iminent (la furtuni de nea, la tempestate[30] grea, la grindină etc.), atunci mânarea vitelor în pădure nu se pedepseşte; însă stricăciunea pricinuită cu ocazia aceasta se va despăgubi.

§ 67.

Păstorii care contravin dispoziţiilor legilor silvice se vor pedepsi conform § 62.

Cel care va smulge, rupe, dărăpăna sau strica semnele de interzicere în pădure, este dator să dea despăgubire pentru aceasta şi, afară de aceasta, dacă nu cumva a comis o infracţiune urmărită de legea penală generală, se va pedepsi ca prevaricator silvic cu arest de una până la 3 zile sau cu bani de la 5 până la 15 florini m. c.

§ 68.

Procedura în privinţa tuturor acelor infracţiuni în contra siguranţei de pădure, care sunt a se pedepsi conform legii penale generale, se va îndruma de judecătoriile penale în conformitate cu legile existente.

Când însă astfel de fapte se înfăţişează ca şi contravenţiile sus indicate (prevaricaţiuni de pădure §§ 60–67) sau numai ca abateri în contra dispoziţiilor stabilite pentru canalele de plutit lemnele (§ 41), atunci procedura penală şi judecata compete autorităţilor politice, tot aşa precum s-a stabilit pentru abaterile proprietarilor de păduri (§ 18) şi pentru faptele şi omisiunile cele neiertate numite în §§ 44–51.

§ 69.

Procedura în contra acestor abateri se va urzi[31] numai când va cere păgubaşul sau la arătarea vreunui funcţionar sau servitor jurat pus de către vreo comunitate sau de către un particular ca să îngrijească de păduri, câmpuri, vie etc. (personal forestier de pază şi supraveghere, jitari[32] etc. § 52), apoi la arătarea unui funcţionar sau servitor al autorităţilor publice de securitate, îndeosebi a jandarmilor şi funcţionarilor financiari, ci şi atunci când autoritatea politică va lua cunoştinţă în orice alt mod despre comiterea delictului silvic.

[29] [*Prevaricator*, *-i*, *prevaricatoare*, a. şi m., f. (rar) persoană care comite o prevaricaţiune.]
[30] [*Tempestate*, *tempestăţi*, s. f., (latinism înv.) furtună.]
[31] [*Urzi*, *u*
[32] [*Jitar*, *j* pândar.]

BDD-A32617 © 2012 Institutul „Bucovina" al Academiei Române
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.42 (2026-11-16 16:55:42 UTC)

§ 70.

Persoanele numite vor putea face aceste arătări la autoritatea politică a districtului în care s-a comis abaterea sau câte unele din caz în caz verbal sau în scris sau din lună în lună printr-o listă, care se va completa după formularul alăturat B.

În conformitate cu listele acestea, chiar şi la cercetarea penală care se va întreprinde cât mai curând, nu se va încheia un proces-verbal formal, ci numai cu punctele principale în registrul penal ce se va ține după formularul C, iar părților interesate li se vor elibera, în loc de copii de pe sentințe, numai extras din acest registru, dacă vor cere.

§ 71.

În contra sentințelor care s-au pronunțat asupra acestor contravenții, precum şi asupra celor comise de proprietarii de pădure (§ 18) şi asupra faptelor şi omisiunilor indicate în §§ 44–51, sunt deschise acele căi de recurs pe care le admit legile despre contravenții (§ 77).

Secțiunea VI

**Dispoziții asupra evaluării stricăciunilor făcute în păduri**

§ 72.

Cel ce se face culpabil de o infracțiune contra siguranței proprietății de pădure, va presta posesorului de pădure păgubaş deplină desdăunare; prin urmare, el va recompensa nu numai valoarea produsului silvic furat, ci şi alte pierderi care eventual s-au pricinuit prin împiedicarea sau micşorarea productivității pădurii.

§ 73.

Pentru ca autoritățile să poată cunoaşte cu siguranță mărimea pagubei, personalul de supraveghere va aprecia felul şi mărimea pagubei după principiile cuprinse în anexa D.

Aprecierile pădurarilor se vor confirma sau se vor rectifica de către dregătorul de pădure pus peste dânşii.

§ 74.

Dacă personalul de supraveghere nu este sub conducerea unui funcționar forestier sau când arătarea stricăciunilor se face prin alte persoane şi nu prin pădurari, atunci autoritatea politică va chema, pentru evaluarea pagubei, pe cel mai apropiat funcționar forestier sau, în lipsa lui, un expert imparțial şi priceput, care se va şi jura pent

BDD-A32617 © 2012 Institutul „Bucovina" al Academiei Române
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.42 (2026-11-16 16:55:42 UTC)

§ 75.

Ivindu-se îndoieli întemeiate asupra exactității evaluării pagubei, autoritatea politică va trimite din partea ei un om la fața locului care va alege oameni pricepuți și imparțiali, de regulă și după putință cel puțin doi. Aceștia vor face jurământ și apoi vor examina și evalua stricăciunea.

§ 76.

Pentru fiecare district al unei autorități politice și la caz de trebuință și pentru mai multe părți ale lui, îndată după promulgarea acestei legi se va face de către autoritățile politice, în înțelegere cu experți și după principiile din anexa D, un tarif[33] pentru recuperarea stricăciunilor pricinuite în pădure, care va servi ca bază la determinarea despăgubirii și care se va reînnoi dacă, în decursul timpului, prețul lemnelor va suferi o schimbare însemnată. Cu toate acestea, păgubașul care crede că poate pretinde și dovedi că i s-ar cuveni o desdăunare mai mare decât este în tarif, are voie să îndrume constatarea pagubei prin judecătorie.

## Secțiunea VII

## Despre cursul instanțelor

§ 77.

Cel ce se va simți nedreptățit prin vreo măsură luată de către o autoritate politică inferioară în conformitate cu această lege forestieră, va putea să înainteze recurs la autoritatea politică superioară. Dacă măsura contestată va cuprinde o sentință penală (§§ 2–18, 41, 44, 45, 48, 50, 60, 61, 62 și 67), atunci se va aplica § 71.

De altminteri, pentru măsurile ce se pot lua în temeiul acestei legi, se vor observa următoarele dispoziții:

*a*) Dacă decizia competa autorității politice inferioare (§§ 9, 18, 23, 24), recursul se va îndrepta către autoritatea politică a țării și, în instanța a treia, către Ministerul de Interne. Însă acesta va decide totdeauna, adică și în cazurile cuprinse sub *b*, *c* și *d*, numai după ce se va înțelege cu Ministerul pentru Agricultură și Montanistică.

Din motive importante, îndeosebi pentru a evita cheltuieli, guvernul țării va putea delega, în general sau în unele cazuri, prefectura cu putere de decizie. Împotriva acestei hotărâri, recursul se va îndrepta la Minister, însă prin guvern, care-și va da și el părerea sa;

[33] [*Tarif, t*

BDD-A32617 © 2012 Institutul „Bucovina" al Academiei Române
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.42 (2026-11-16 16:55:42 UTC)

*b*) Când este competentă prefectura a decide în primă instanță (§§ 2, 9, 20, 25, 26, 30), atunci recursul este îndreptat către guvern și de aici la Ministerul de Interne;

*c*) Dacă prima decizie îi revine guvernului țării (§§ 21, 26 și 30), recursul ulterior va merge la Ministerul amintit, de la care nu se mai poate recurge mai departe, nici chiar

*d*) dacă prima decizie îi revine lui (§§ 2, 26 și 30).

Relativ la autoritatea la care și termenul în care are să se îndrume un recurs, vor fi valabile normele politice generale.

Dată în orașul și reședința noastră Viena, în 3 decembrie, anul una mie opt sute cincizeci și doi, al împărăției noastre al cincilea.

FRANCISC JOSIF m. p.

Contele Buol-Schauenstein m. p. Bax m. p. Tinfeld m. p.
Din împuternicire împărătească:
Pansonnet m. p.

## ANEXELE

Anexa A

### Formula de jurământ pentru personalul silvic

Eu jur că voi supraveghea și apăra cu cea mai mare grijă și credință proprietatea silvică încredințată mie, că voi denunța fără considerări personale și conștiincios pe toți aceia care vor cerca a o dauna în vreun chip sau care ar dauna-o efectiv, eventual de a-i sechestra în mod legal sau de a-i aresta, că nu voi acuza fals sau suspiciona[34] pe nevinovați, că voi împiedica după putință orice daune și că voi arăta și evalua stricăciunile pricinuite cu cuget curat și după optima mea știință, precum și că voi cere pentru ele ajutor legal, cum că fără de știrea și voia mai marilor mei sau afară de vreo piedică ce nu se poate învinge nu mă voi sustrage niciodată de la împlinirea obligațiilor mele și că totdeauna voi fi în stare de a da exactă deslușire la orice timp asupra averii încredințate mie. Așa să-mi ajute Dumnezeu!

[34] [*Suspic*

BDD-A32617 © 2012 Institutul „Bucovina" al Academiei Române
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.42 (2026-11-16 16:55:42 UTC)

Anexa B

*Lista lunară*
*despre abaterile în contra siguranței proprietății de pădure și despre stricăciunile silvice descoperite de către subsemnatul..... în cursul lunii..... 18..... și arătate la.....*

| Nr. crt. | Numele și prenumele, statutul, meseria sau ocupația și adresa inculpatului | Numirea abaterii de care se face vinovat inculpatul | Timpul (ziua și ora) când și locul unde s-a comis abaterea | Arătare cine a dat peste inculpat, dacă a fost prins în fapt sau se inculpă numai din alte observații, dacă sunt martori pentru aceasta și cine, dacă inculpatul a fost prins, dacă lăsă vreun lemn sau amanet ș. a. | Arătarea felului și a mărimii stricăciunii cauzate prin abatere | Notă |
|---|---|---|---|---|---|---|
| | | | | | | |

Anexa C

*Registrul pedepselor*
*pentru abaterile și stricăciunile în contra siguranței proprietății de pădure, aflate sub cercetare penală la .....*

| Nr. crt. | Numele și prenumele, vârsta, statutul, profesia sau ocupația și adresa inculpatului | Numele și prenumele, vârsta, statutul, meseria sau ocupația și adresa persoanelor ce figurează ca acuzatori, inculpați sau denunțători | Numirea abaterii de care se face vinovat inculpatul | Arătarea exactă a martorilor care au spus în contra și pentru inculpat | Numirea împrejurării sau faptului ce din partea ..... se ia ca probă | Ținerea sentinței enunțate de către ..... cu propria semnătură a antistelui și a secretarului | Despăgubirea decisă prin sentință | Notă |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| | | | | | | | | |

Anexa D

## Principiile după care să se facă evaluarea de stricăciuni în pădure și să se recupereze dauna

§ 1.

Spre a putea face evaluarea pentru recuperarea stricăciunilor de pădure, este nevoie să se facă distincție între lemne, astfel:

1. Lemne de foc (de tot felul de foc), și

BDD-A32617 © 2012 Institutul „Bucovina" al Academiei Române
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.42 (2026-11-16 16:55:42 UTC)

2. Lemne de construcție și de lucru (tot felul de lemn bun de lucru, de fabricat ș.a.).

Amândouă aceste sortimente se vor distinge mai departe după diversele specii de lemn după loc, unde însă cele ce au mai tot acel preț se vor cuprinde toate într-o despărțitură și se vor împărți după celelalte calități, în

a) cele mai bune

b) mijlocii și

c) cele mai ordinare.

După aceea, pentru fiecare dintre aceste subdespărțituri se vor pune prețurile mijlocii de pădure, și anume: o dată pentru una sau, fiind prețurile prea mici, pentru mai multe palme cubice lemn solid, după ce se vor scădea cheltuielile făcute cu tăiatul și prelucratul lemnelor, apoi a doua oară după mărimea spațiului locat. Prețurile cele dintâi se vor aplica la lemnele netăiate, care peste tot ca lemne necioplite se pot prețui mai ușor, computându-se în preț și cheltuielile ce vor fi necesare la tăiatul și așezatul lor. Prețurile din urmă vor fi pentru lemnele tăiate și tocmite în cumuli, dacă acestea, prin transformarea lor și prin ceea ce au pierdut prin cioplitură, nu se mai pot readuce ușor la starea lor neprelucrată. Lemnul ce s-ar înstrăina sub faptul tăierei și al tocmirei se va considera ca și când ar fi fost tăiat sau tocmit de tot.

§ 2.

Prețurile mijlocii ale celorlalte produse de pădure, dacă se vând în loc cu prețuri determinate, precum și prețurile după măsurile folosite, se vor pune atât cu, cât și fără cheltuielile procurării lor.

Mai departe în tarife se vor cuprinde pierderea de zi uzitată pentru un lucrător ordinar, chiriile folosite și prețul unui iugăr de poiană de păscut, toate acestea după clasele de calitate ce vor fi folosite în loc.

§ 3.

Pentru lemnele furate, presupunându-se că nu se vor fi tăiat sau rupt nervuri, crăci sau ramuri, și că nu se luară nici se stricară plante tinere, se va presta desdăunarea după prețurile din tarif.

Aceste prețuri se vor răspunde:

1. Simplu, adică numai o dată

a) pentru lemnele tăiate sau pregătite pentru scopul lor sau destinate a se tăia peste puțin sau căzute din întâmplare la pământ;

b) pentru copaci și tufani uscați sau cutrupiți[35] cu totul, precum și pentru cei care mai pot crește, dacă se iau din desimea pădurii câte unul și nu se țin de soiurile de lemne cele mai vârtos prețioase, ce vin numai ca presărate prin pădure;

[35] [*Cotrop*] și (înv.) *cutropi*, *cutrupi*.]

BDD-A32617 © 2012 Institutul „Bucovina" al Academiei Române
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.42 (2026-11-16 16:55:42 UTC)

c) pentru scoatere de butuc, presupunând că găurile lor se vor astupa şi că butucii nu erau folositori ca mijloace de apărare şi că nu mai era speranţă că vor da din nou.

2. O dată şi jumătate

a) pentru copaci şi tufani ce pot creşte, dacă se iau doi sau mai mulţi dintr-un loc şi din pădure deasă, afară de a cauza prin aceasta mai mult decât o răritură sau dacă se iau câte unul din pădure rărită;

b) pentru plante reţinute din tăietură pe ici pe colo şi pentru lemnele înalte, adică reţinute dintr-o tăietură mai veche sau pentru de un preţ special ce în pădurea deasă vin numai ca presărate şi sunt de o calitate nu prea corespunzătoare;

c) pentru stârpire de butuci, când se vor afla aici numai unele dintre împrejurările uşurătoare enumerate la 1.

3. Dublu

a) pentru copaci şi tufani crescători, dacă s-au luat din pădure rărită doi sau mai mulţi dintr-un loc sau dacă s-au luat din pădure deasă atâţia încât prin aceasta s-a pricinuit mai mult decât urmă rară;

b) pentru plante reţinute din tăietură risipite şi pentru lemnele mai înalte (rămase din tăietura veche) sau pentru lemne de un preţ singular şi de calitate bună, ce vin numai ca presărate, adică foarte rare;

c) pentru scoatere de butuci, dacă nu obţin împrejurările uşurătoare amintite la 1.

Pentru lemnele de lucru se vor aplica preţurile de tarif numai la răspunsuri[36] simple. Atunci când se vor răspunde banii pentru ele în sumă de o dată şi jumătate sau în sumă îndoită, plusul sau câtul ce trece peste preţul simplu se va decide după preţul celor mai bune lemne de foc. Spesele ce vor fi pentru adus se vor rebonifica proprietarului de pădure totdeauna a parte.

§ 4.

La daune cauzate prin atingerea cu securea şi izbirea de arbori şi tufani vii (în stare naturală), prin găurirea lor, prin tăierea de urme de suit în ele, prin suirea cu mâţe de fier, prin ducerea şi mutarea mai departe de a lemnelor şi pietrelor, prin cioplirea şi frecarea de dânsele, precum şi prin dezgolirea rădăcinilor de arbori, suma de recârnirea daunei se va calcula cu a zecea parte a preţului ce ar avea aceste lemne vătămate în starea lor cea întreagă sau nevătămate deloc. Pentru arborii şi nuielele despuiate în orice mod de scoarţă se va decide desdăunarea la a patra parte a preţului ce ar avea aceste lemne în starea lor nevătămată nicidecum. La stricăciunile cauzate prin tăierea sau ruperea vârfurilor, crăcilor şi ramurilor, fie pe ele frunze sau rami ghimpoşi (cuioşi, la pini ş.a.) sau nu, se va computa[37] desdăunarea după sortimentul (calitatea) lemnului vătămat şi după îndoita lui ţinere cubică.

Când aceste stricăciuni fac a ne teme că lemnele vătămate vor rămâne în urmă cu creşterea, atunci sumele de recârnire computate mai sus se vor răspunde

[36] [*Răspu*
[37] [*Compu*

BDD-A32617 © 2012 Institutul „Bucovina" al Academiei Române
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.42 (2026-11-16 16:55:42 UTC)

câte o dată și jumătate și chiar dubla, când va fi teamă că vor pieri atari lemne. Nuielele de mătură; de bătut, de legătură, de bețe, de cercuri mai mici ș.a., dacă sunt luate de la lemnele căzute și nu sunt puse prețuri anume pentru ele, se vor computa ca surcele sau uscături; iar dacă vor fi luate de la copaci și tufani vii, se vor computa ca și crăci și rămurele tăiate; dacă pentru scopurile arătate se luară arbori sau copăcei tineri, se vor computa ca plantele cele tinere. Cercurile cele groase se vor considera ca lemne de lucru. Scoarța lemnelor despuiate, dacă nu fu luată de la prevaricător, se ve rebonifica separat. Dacă pentru scoarță, fie luată de pe lemne vii sau de pe lemne căzute, nu sunt prețuri stabilite, atunci pentru fiecare palmă cubică de scoarță solidă bună pentru diverse scopuri se va calcula îndoit prețul unei palme cubice de cel mai bun lemn de aceeași specie.

§ 5.

De fiecare părticică de pământ de un stânjen pătrat[38] de B., pe care s-au luat sau s-au stricat plante tinere de lemn, se vor răspunde drept desdăunare aceste prețuri: pentru copăcei până la doi ani întregi, prețul unei jumătăți de palmă cubică; de la doi ani în sus până la șase ani împliniți, prețul de trei pătrimi de palmă cubică; de la șase ani în sus, prețul unei palme cubice de lemne de foc solid de sortimentul de mijloc și după tariful pentru lemnele necurmate (vii).

Fracțiunile de stânjeni pătrați și de cruceri se vor lua drept întregi. Aceste sume de recâmire se vor răspunde simple, adică numai o dată, atunci când copăceii s-au luat sau s-au vătămat câte unul pe ici pe colo, și dacă cei ce au mai rămas nevătămați sunt deși de ajuns dacă cultura pădurii în care se face stricăciunea nu este împreunată cu spese extraordinare; iar când aceste împrejurări îmblânzitoare vor avea loc numai unele sau nici una dintre ele, sumele însemnate se vor socoti o dată și jumătate sau îndoit.

§ 6.

Pentru sucurile lemnelor (rășină, terpentină și sucuri de mesteacăn și de arțar), pentru fructe de pădure (ghinde, poame pădurețe ș. a.), pentru bureți de iască, se vor socoti sumele de desdăunare totdeauna numai simple. Dacă obiectele acestea nu se luară de la prevaricători și nu sunt prețuri stabilite pentru ele, atunci, de fiecare om găsit la adunarea de atari produse, având în vedere și mulțimea produselor adunate, se va lua drept desdăunare mercedea [?] uzitată pentru o zi de lucru, și anume îndoit până la optit pentru rășină și terpentină, iar pentru alte sucuri de arbori, pentru poame de pădure, bureți de iască o a patra parte din mercede până la mercedea întreagă folosită pe o zi. Dacă la luarea sucurilor de arbori, a poamelor pădurețe, a bureților și a iescei se vor fi vătămat arborii prin găurire, atingere cu securea ș. a., pentru aceasta se va presta desdăunare aparte.

[38] [*Stânje*[illegible]'ă cu aproximativ 4 m$^2$.]

BDD-A32617 © 2012 Institutul „Bucovina" al Academiei Române
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.42 (2026-11-16 16:55:42 UTC)

§ 7.

Pentru frunzări smulse, pentru frunza căzută, pentru pământ, lut, turbă, pietre, gips, brazde cu iarbă, rădăcini săpate, iarbă de pădure şi buruieni dacă nu se luară de la prevaricători şi dacă nu sunt preţuri fixate pentru ele, se va computa fiecare sarcină, adică câtimea pe care o persoană matură cu putere de mijloc o poate duce în spinare fără multă anevoinţă[39], cu preţul unei a patra parte din mercedea folosită pentru o zi de lucru. Dacă aceste produse se vor căra cu trăsura, respectiva încărcătură se va preţui după sarcină.

Suma de recârnire, cea după tarifă sau cea după datina de mai înainte, se va socoti:

a) simplu sau o dată la frunzările smulse, dacă sunt luate de pe copaci culcaţi la pământ sau de pe crăcile copacilor vechi şi vii; cu o dată şi jumătate când se va fi luat o mare parte din coroana copacilor bătrâni, însă tot mai puţin decât jumătatea frunzişului sau când se vor fi luat câte unele dintre rămurelele copăceilor tineri; apoi cu preţul îndoit când copacii vii de cei bătrâni se dezbrăcară de frunziş pe jumătate şi mai mult, şi copăceii tineri se despuiară asemenea peste a treia parte;

b) simplu pentru frunza căzută, dacă nu se ia ca să mai rămână nimica, dacă nu fu adunat cu greble sau furcă de fier sau cu alte unelte ascuţite, dacă pădurea nu mai e tânără, nici aproape a se reîntineri, dacă nu fu rărită de curând şi dacă pământul e mai bun sau dacă materialul de îngrăşat pământul (frunza căzută) e peste măsură de mult; o dată şi jumătate când vor lipsi una sau două dintre condiţiile acestea; în sfârşit, îndoit când vor lipsi mai multe condiţii dintre acestea;

c) simplu pentru luarea de pământ, turbă, lut, pietre, gips, glie ierboasă, iarbă şi buruieni şi pentru dezgroparea de rădăcini, dacă cu aceasta nu s-a produs nicio stricăciune vătămătoare pământului; iar de se va fi cauzat o atare stricăciune, se va răspunde desdăunarea cu preţul o dată şi jumătate sau şi îndoit, după însemnătatea stricăciunii.

§ 8.

Pentru orice stânjen pătrat de fond de pădure ce se modifică în mod vătămător prin formarea de căi şi cărări noi sau prin folosirea celor părăsite, prin facere de urme spre a târâi sau prăvăli lemnele, prin devierea nepermisă a apelor, prin înfiinţarea de cărbunării, se poate pretinde drept despăgubire preţul unui stânjen pătrat de păşune de poiană de calitatea ce o avea fondul de pădure înainte de această modificare. Când însă va fi teamă fondată că relele urmări cauzate prin aceasta se vor lăţi mai departe, suma aceasta se va răspunde cu o dată şi jumătate sau îndoit, după cum va fi teama mai mare sau mai mică.

Se vor recârni aparte stricăciunile la copaci vii şi la plantaţii de lemne tinere produse prin atari modificări stricătoare fondului de pădure sau prin luarea de produse de pădure ce s-au enumerat în precedentul § 7.

[39] [*Anevoi*

BDD-A32617 © 2012 Institutul „Bucovina" al Academiei Române
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.42 (2026-11-16 16:55:42 UTC)

§ 9.

Pentru fiecare cap de vită peste numărul stabilit care se mână în pădurea altuia fără drept de trecere sau neobservând soiul sau anii sau în locuri oprite și în timp neiertat, se vor putea pretinde drept despăgubire următoarele sume:

| | prețul de |
|---|---|
| pentru un cal, măgar sau asin crescuți cel puțin de jumătate | 8 |
| necrescuți de jumătate | 6 |
| pentru un cap de vită cornută crescută cel puțin de jumătate | 4 |
| necrescute de jumătate | 3 |
| pentru o capră sau țap fără diferență | 2 |
| pentru un porc | 1 |
| pentru o oaie | 1 |
| pentru o pasăre domestică | 1 |

palme/ă cubice/ă de lemne de foc de calitate de mijloc, însă în butuci din felul ce predomină în partea respectivă de pădure sau, fiind în ea răritură, în pădurea vecină sau dintr-un fel demn de considerare, presupunând însă că prețul lemnelor de care e vorba nu va face mai puțin de un crucer m. c. de o palmă cubică de lemn solid. Când prețul nu ar fi și mai mic, se poate pretinde drept despăgubire, în loc de fiecare palmă cubică lemn solid, un crucer m. c.

Când locurile oprite sunt crescături naturale tinere sau plantații (cultură) tânără sau când și afară de acestea se mânară în pădure la păşune atâtea vite câte permite economia de pădure sau când calitatea pământului și timpul precum și ținerea mai îndelungată sau repetarea acestei neiertate mânări în pădure vor cauza vreo stricăciune mai mare, sumele de mai sus se vor socoti cu o dată și jumătate, apoi și îndoit când vor surveni două sau mai multe din aceste împrejurări îngreunătoare.

Afară de aceste sume nu se mai poate pretinde altă rebonificare pentru copăceii cei tineri vătămați și pentru plantația (cultura) stricată. Cu toate acestea, cel cu instanța are voie de a pretinde pe una sau alta dintre ele.

§ 10.

La stricăciuni ce nu s-au amintit anume în această lege, evaluarea rebonificării simple sau multiple se va face după analogia altor asemenea stricăciuni despre care se vorbeşte mai sus.

§ 11.

Când produsele furate din pădure se vor fi dat înapoi proprietarilor în orice mod, nu se mai pot pretinde alte sume de despăgubire, decât cele ce trec peste prețurile simple.

BDD-A32617 © 2012 Institutul „Bucovina" al Academiei Române
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.42 (2026-11-16 16:55:42 UTC)